

Projekt

UCHWAŁA NR. XIII. 0006. 1111. 2019
Rady Gminy w Siennicy
z dnia 21 listopada 2019 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Siennica na lata 2020-2025**

Na podstawie art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015, poz. 1390 ze zm.), w związku z art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019, poz.506 ze zm.) - Rada Gminy w Siennicy, uchwała co następuje:

§ 1.

Uchwała się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Siennica na lata 2020-2025” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Siennica.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2020 r.

WÓJT
Stanisław Duszczyk

UZASADNIENIE

do uchwały w sprawie przyjęcia

Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Siennica na lata 2020-2025

Konieczność opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie wynika wprost z art. 6 ust. pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015, poz. 1390 ze zm.).

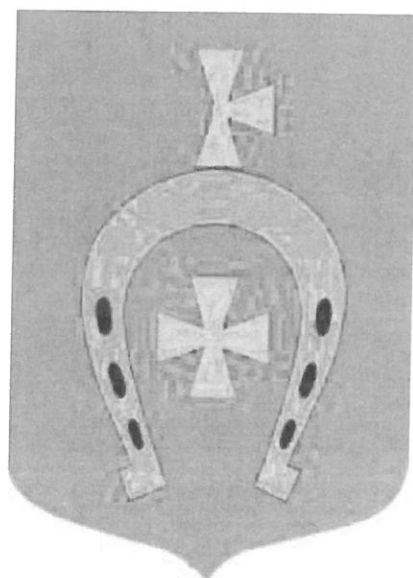
Program ma stanowić podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które będą podejmowane w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dokument wyznacza cele i oraz kompleksowe i zintegrowane działania, których wdrożenie powinno w znaczący sposób przyczynić się do zniwelowania problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy, oraz zminimalizować skutki tego zjawiska.

WOJT
Stanisław Duszczyk

Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

GMINA SIENNICA

Kraków 2019

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

Spis treści

WPROWADZENIE	3
ROZDZIAŁ I.....	8
1.1. Charakterystyka gminy	8
1.2. Sytuacja demograficzna.....	8
1.3. Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Siennica	10
1.3.1. Problem przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców – wyniki badań ankietowych	13
1.3.2. Ujawnione przypadki przemocy w rodzinie	15
ROZDZIAŁ II	18
2.1. Podmioty przewidziane do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.	18
2.2. Analiza SWOT	20
ROZDZIAŁ III	23
3.1. Cel główny Programu	23
3.2. Adresaci Programu	30
3.3. Realizatorzy Programu	30
3.4. Przewidywane efekty realizacji Programu	30
3.5. Finansowanie Programu	31
3.6. Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.....	31

WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym jego osobowość, poglądy i system wartości. Więzy łączące jej członków powinny być trwałe i opierać się na wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa. Dom rodzinny powinien być zatem miejscem, do którego chętnie wracamy. Jednak dla wielu osób nie jest on spokojną przystanią, miejscem w którym znajdujemy akceptację, zrozumienie a wręcz przeciwnie kojarzy się z cierpieniem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym. Przyczyny stosowania przemocy mogą być różne. Mogą one wynikać z przyczyn osobistych, z frustracji, stresu, z uzależnienia, z zaburzeń psychicznych, braku więzi emocjonalnych i brutalności w domu rodzinnym. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że „ofiary” i „sprawcy” łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne. Przemoc w rodzinie może być przyczyną poważnych szkód osobistych, społecznych i zdrowotnych. Niejednokrotnie przemoc prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie są zarówno dorośli, jak i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj osoby dorosłe – zdecydowanie częściej mężczyźni niż kobiety.

W odniesieniu do zachowań przemocowych w rodzinie zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu. Pierwszą jest intencjonalność, co oznacza, że postępowanie sprawcy nie jest przypadkowe, ma charakter świadomego i zamierzonego działania. Drugim równoległym mechanizmem jest wykorzystanie przez sprawcę nierównowagi sił fizycznych, psychicznych, ekonomicznych do wymuszenia na osobie bliskiej pożądanego zachowania. Trzecia cecha to uderzenie w dobro drugiej osoby, naruszenie jej wolności osobistej i godzenie w jej podstawowe prawa. Ostatnia cecha to spowodowanie konkretnej szkody psychicznej bądź fizycznej, zadawanie bólu i cierpienia¹.

¹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, (t.j. Dz.U. 2015r., poz. 1390 z późn. zm.)

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

Za specjalistami z Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie możemy wskazać następujące rodzaje przemocy:

- 1. Fizyczną** – jej istotą jest naruszenie nietykalności fizycznej polegające na zachowaniach intencjonalnych prowadzących do uszkodzenia ciała lub niosących takie ryzyko, np. popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.
- 2. Psychiczną** – polega na naruszeniu godności osobistej. Osoba stosująca przemoc psychiczną wykorzystuje groźby, poniżanie, obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp. Celem nadrzędnym tego rodzaju zachowań jest sprawowanie kontroli nad ofiarą.
- 3. Seksualną** – to działanie mające na celu naruszenie sfery intymnej drugiego człowieka. Polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Do najczęstszych zachowań przemocowych w tej sferze należą: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.
- 4. Ekonomiczną** – jej istotę stanowi naruszenie własności drugiej osoby. Wiąże się z celowym niszczeniem dóbr materialnych, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Do najbardziej rozpowszechnionych działań w ramach przemocy ekonomicznej należą: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.
- 5. Zaniedbanie** – polega na niezaspokajaniu podstawowych potrzeb emocjonalnych, fizycznych i materialnych, np. niedawaniu środków na utrzymanie, pozbawianiu jedzenia, ubrania, schronienia, braku pomocy w chorobie, nieudzieleniu pomocy, uniemożliwianiu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, toalety, itp.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych każdej gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zatem redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy Gminy Siennica. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie.

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne podejmujące temat przeciwdziałania przemocy i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do sprawców oraz ofiar przemocy w rodzinie. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

Wiążące akty prawne

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji;
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- Ustawa z dnia 25 lutego 1997 r. Kodeks karny;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Ponadto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2025 jest spójny z Programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020;
- Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020;
- Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
- Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy;
- Gminnym Programem Wspierania Rodziny na lata 2020-2023;
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z zapisem w art. 6 ust.2 pkt 1-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz innych ustaw do zadań własnych gminy należy:

- opracowywanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zasady działania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, stosującym przemoc oraz w celu podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie niniejszy dokument oparty został na zasadach:

1. Wzajemnej współpracy i współdziałania organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych (zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działaniu pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnych następstw.
2. Jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności osoby.
3. Szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich prawa do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

ROZDZIAŁ I

1.1. Charakterystyka gminy

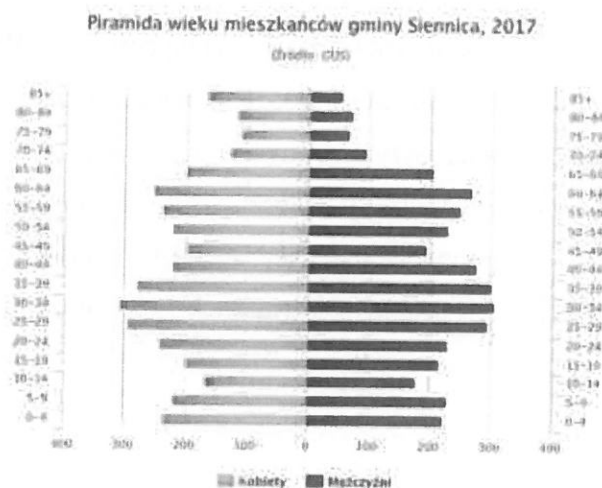
Gmina Siennica została utworzona 1 stycznia 1973 r. na podstawie uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie Nr XX/93/72 z dnia 1 grudnia 1972 r. Gmina obejmuje 40 sołectw (41 wsi). Ustrój gminy określa Statut Gminy przyjęty uchwałą Nr IV/27/03 Rady Gminy w Siennicy z dnia 27 lutego 2003 r. ze zmianą wprowadzoną uchwałą Nr VII/66/03 Rady Gminy w Siennicy z dnia 13 listopada 2003 r.

Gmina Siennica położona jest we wschodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie mińskim. Graniczy z gminami: Cegłów i Latowicz – od wschodu, Parysów – od południa, Pilawa i Kołbiel – od zachodu, Mińsk Mazowiecki – od północy. Najbliższą aglomeracją miejską jest miasto Mińsk Mazowiecki (ok. 11 km).

Gmina Siennica zajmuje obszar 11.073 ha, w tym użytki rolne stanowią 68,4%, a lasy – 14,6%. Jest gminą rolniczą z przewagą drobnych gospodarstw rolnych.

1.2. Sytuacja demograficzna

Gmina Siennica ma 7 466 mieszkańców, z czego 50,7% stanowią kobiety, a 49,3% mężczyźni. W latach 2002-2017 liczba mieszkańców wzrosła o 5,7%. Średni wiek mieszkańców wynosi 39,8 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

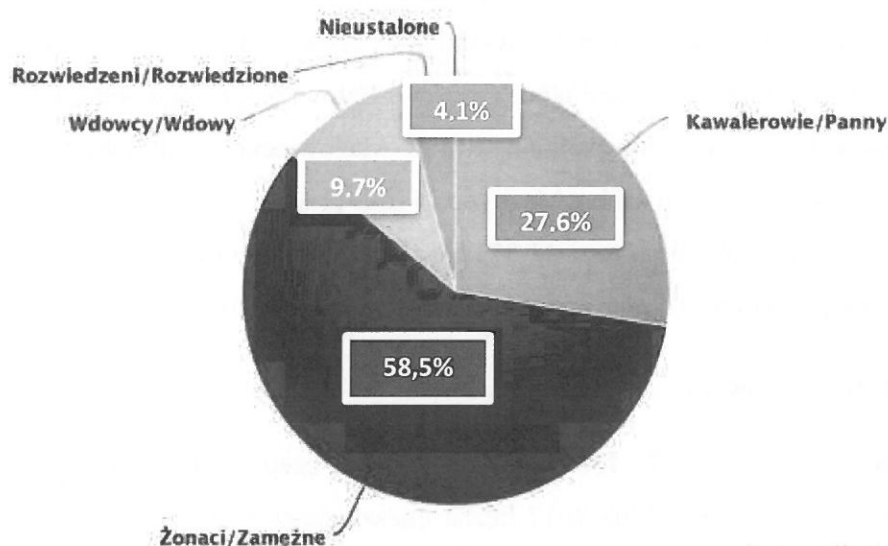
Źródło: Główny Urząd Statystyczny 2017 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

Mieszkańcy gminy Siennica zawarli w 2017 roku 39 małżeństw, co odpowiada 5,2 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa mazowieckiego oraz nieznacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,5 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 27,6% mieszkańców gminy Siennica jest stanu wolnego, 58,4% żyje w małżeństwie, 4,1% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,7% to wdowy/wdowcy.

Stan cywilny (Ludność w wieku 15+ lat) – Gmina Siennica

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011)

Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011 r.

Gmina Siennica ma dodatni przyrost naturalny wynoszący 9. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 1,21 na 1000 mieszkańców gminy Siennica. W 2017 roku urodziło się 93 dzieci, w tym 58,1% dziewczynek i 41,9% chłopców. W 2016 roku 39,3% zgonów w gminie Siennica spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 26,7% zgonów w gminie Siennica były nowotwory, a 10,0% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności gminy Siennica przypada 11.32 zgonów.

60,4% mieszkańców gminy Siennica jest w wieku produkcyjnym, 19,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 19,6% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

1.3. Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Siennica

Definicja przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne osób dotkniętych przemocą”. Często przemocą w rodzinie określa się „zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody”.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- 1. jest intencjonalna** - działania osoby stosującej przemoc są zamierzone i celowe, ukierunkowane na kontrolowanie i podporządkowanie drugiego człowieka;
- 2. występuje dysproporcja sił** – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba doświadczająca przemocy jest słabsza, a osoba stosująca przemoc silniejsza;
- 3. narusza prawa i dobra osobiste** – osoba stosująca przemoc wykorzystuje swoją przewagę narusza prawa i godność drugiego człowieka (członka rodziny);
- 4. powoduje cierpienia i szkody** – osoby dotknięte przemocą w rodzinie doznają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych.

Cykle przemocy

Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma ona charakter długotrwały, cykliczny. Można więc wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę tego problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu.

Są to:

- 1. faza narastania napięcia** – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;

2. faza ostrej przemocy – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szał, jakiś drobny wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają Policję, szukają pomocy;

3. faza miodowego miesiąca - jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. „Sprawca” jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprosinom często towarzyszą łzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać „sprawcy” drugą szansę.

Faza miodowego miesiąca zatrzymuje „ofiara” w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu powraca i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art. 207 kk), za które grozi kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od lat 2 do 12.

Rola stereotypów i przekonań na temat przemocy w rodzinie

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Jest to wynik funkcjonujących stereotypów, które obejmują różnorodne obszary codziennego życia. Uwalnianie się od stereotypów utrudnione jest przez fakt, że fałszywe założenia są często przekonaniami charakterystycznymi dla całego środowiska.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

Z punktu widzenia problemu przemocy w rodzinie, za najważniejsze i najgroźniejsze uważa się stereotypy:

- *usprawiedliwiające przemoc,*
- *przenoszące odpowiedzialność za przemoc na osobę, która jej doznaje,*
- *przekonania izolujące osobę doświadczającą przemocy.*

Skutki przemocy w rodzinie

Skutki przemocy w rodzinie to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka.

Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- objawy fizyczne (m. in. sińce, obrzęki, otarcia, rany, złamania, oparzenia),
- objawy emocjonalne (m. in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, zmienność nastrojów, niska samoocena),

Gminny program powinien stanowić jak najlepszą odpowiedź na występujące w lokalnej społeczności problemy związane z problemem przemocy w rodzinie. Oznacza to, że powinien opierać się na dokładnej analizie występujących problemów, potrzeb i możliwości ich zaspokojenia adekwatnych do sił i środków, jakimi dysponuje gmina na potrzeby profilaktyki i rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie na terenie Gminy Siennica.

W 2019 roku firma Oficyna Profilaktyczna z Krakowa przeprowadzała na zlecenie Gminy Siennica badania diagnostyczne problemów społecznych (alkoholizm, narkomania, niktynizm, przemoc domowa i rówieśnicza, cyberprzemoc).

Badaniami objęto poniższe obszary problemowe:

❖ **Alkohol i inne problemy społeczne w życiu dorosłych:**

❖ **Narkotyki i dopalacze w życiu dorosłych:**

❖ **Przemoc domowa w życiu dorosłych:**

- Opinie na temat przemocy,
- Doświadczenia respondentów związane z doświadczaniem bądź stosowaniem przemocy,
- Postawy mieszkańców wobec zjawiska przemocy domowej.

❖ **Alkohol a młodzież:**

❖ **Młodzież a narkotyki:**

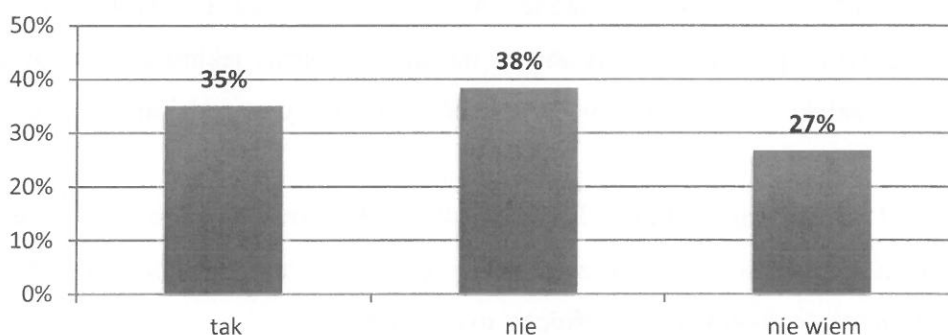
❖ **Młodzież a zachowania przemocowe:**

- Przemoc rówieśnicza,
- Przemoc domowa,
- Cyberprzemoc- przemoc z wykorzystaniem telefonu komórkowego i Internetu.

1.3.1. Problem przemocy z perspektywy dorosłych mieszkańców – wyniki badań ankietowych

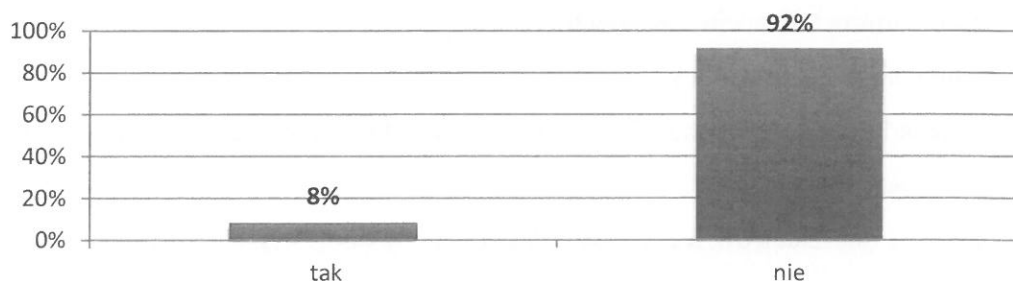
W pierwszej kolejności mieszkańców poproszono o określenie, czy znają kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu. Badania przeprowadzone pod tym kątem miało na celu oszacowanie liczby rodzin zagrożonych przemocą domową. Jak wynika z przeprowadzonych badań 35% badanych zna osobę, która doświadcza przemocy w domu. 38% uważa, że takiej osoby nie zna, z kolei 27% ankietowanych nie potrafi tego określić.

Wykres 1. Czy zna pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

8% badanych przyznaje, że zdarzyło się im doświadczyć przemocy. 92% ankietowanych uważa, że nie ma takich doświadczeń.

Wykres 2. Czy zdarzyło się panu/i doświadczyć przemocy?

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

Osoby, które przyznały, że doznały przemocy stwierdziły, że była to przemoc psychiczna (5 osób) i fizyczna (3 osoby). 2 osoby wskazują na przemoc seksualną, 2 na zaniedbanie. Pojedyncza odpowiedź padła na przemoc ekonomiczną.

Tabela 1. Jakiego rodzaju przemocy pan/i doznała?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
psychiczna	100%	5
fizyczna	60%	3
seksualna	40%	2
zaniedbanie	40%	2
ekonomiczna	20%	1
nie wiem	0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

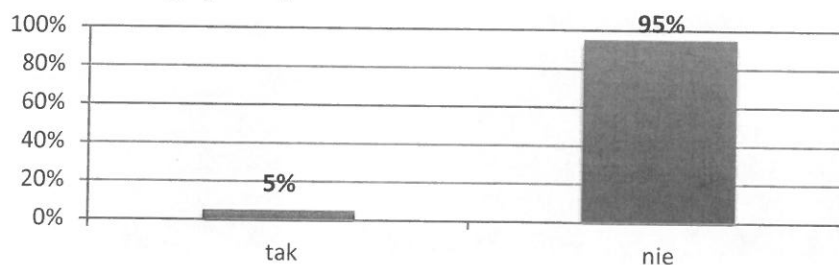
Sprawcą przemocy okazał się najczęściej partner/partnerka (4 osoby). Pojedyncze odpowiedzi padła na tatę i teściową (odpowiedź: „inne”).

Tabela 2. Kto stosował wobec pana/i przemoc?

Odpowiedź	%	Liczba odp.
partner/partnerka	80%	4
tata	20%	1
inne osoby, jakie?	20%	1
mama	0%	0
dziadkowie	0%	0
dziecko/dzieci	0%	0
siostra	0%	0
brat	0%	0

Postanowiliśmy zapytać mieszkańców czy kiedykolwiek zdarzyło im się stanąć po stronie sprawców przemocy. Jak wynika z przeprowadzonych badań 95% respondentów odpowiedziało przecząco, z kolei 5% stwierdziło, że doszło do takiej sytuacji.

Wykres 3. Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji gdzie zastosował/a pan/i zachowania przemocowe wobec drugiej osoby?

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

Osoby, które przyznały, że stosowały przemoc wskazały, że była to przemoc psychiczna (2 odpowiedzi). Pojedyncze osoby padły na przemoc fizyczną, ekonomiczną i zaniedbanie.

Tabela 3. Jakiego rodzaju zastosował pan/i przemoc?

<i>Odpowiedź</i>	<i>%</i>	<i>Liczba odp.</i>
psychiczna	67%	2
fizyczna	33%	1
ekonomiczna	33%	1
zaniedbanie	33%	1
seksualna	0%	0
nie wiem	0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Mieszkańcy zostali zapytani wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Pojedyncze odpowiedzi padły na: dziecko/dzieci, partnera/partnerkę oraz inne osoby.

Tabela 4. W stosunku do kogo pan/i zastosował/a zachowanie przemocowe?

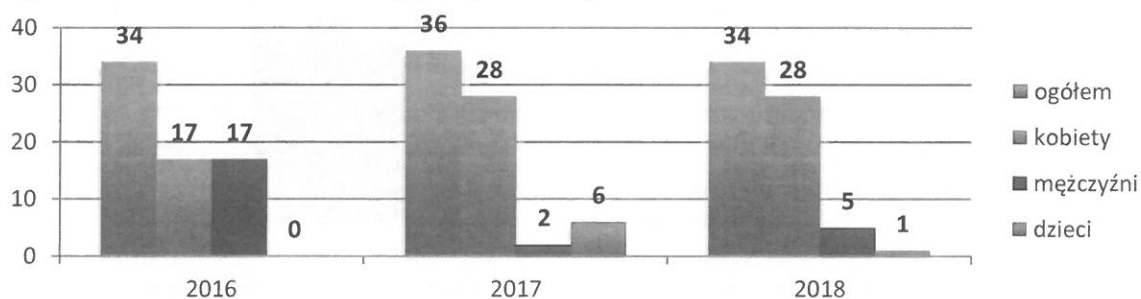
<i>Odpowiedź</i>	<i>%</i>	<i>Liczba odp.</i>
dziecko/dzieci	33%	1
partner/partnerka	33%	1
inne osoby, jakie?	33%	1
rodzice	0%	0
rodzeństwo	0%	0
dziadkowie	0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

1.3.2. Ujawnione przypadki przemocy w rodzinie

Jak wynika z analizy danych instytucjonalnych, liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w latach 2016-2018 wahała się między 34 a 36 osób. W głównej mierze przemocą dotknięte były kobiety, rzadziej mężczyźni i dzieci.

Wykres 4. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie

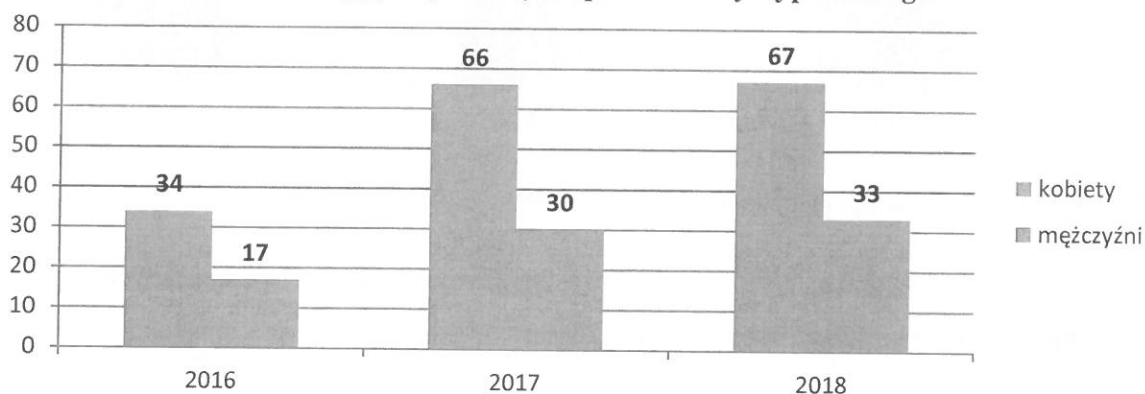

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej 2016-2018

W latach 2016-2018 wzrosła liczba osób objętych pomocą zespołu interdyscyplinarnego. W 2018 r. w pomocy ZI skorzystało 67 kobiet i 33 mężczyzn. W porównaniu do roku 2016 nastąpił znaczny wzrost liczby osób objętych pomocą ZI.

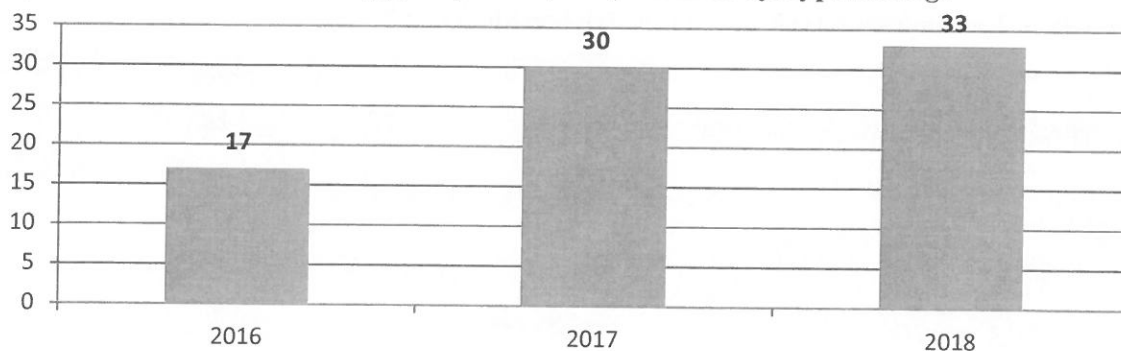
Wykres 5. Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej 2016-2018

W 2016 r. pomocą ZI objętych było 17 rodzin, w 2017 r. – 30, a w 2018 r. - 33. Ujawnia się wzrost liczby rodziny objętych pomocą ZI.

Wykres 6. Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego

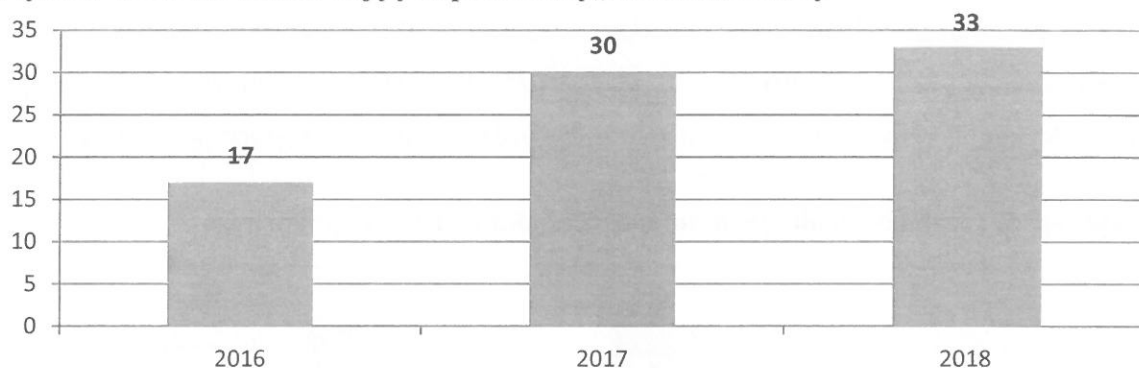

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej 2016-2018

W latach 2016-2018 w Gminie Siennica wzrosła liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”. W 2016 r. procedurą „Niebieskie Karty” objętych było 17 rodzin, w 2017 r. – 30 rodzin, a w 2018 r. – 33 rodziny.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

Wykres 7. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej 2016-2018

Z danych wynika, że w latach 2016-2018 wzrosła liczba wszczynanych procedur „Niebieskich Kart” z 17 w 2016 r. do 25 w 2018 r.

Instytucje zakładające „Niebieskie Karty”:

- 2016 r. - Policja 17 (kart),
- 2017 r. - 24 karty (8 założonych przez GOPS, 16 policja),
- 2018 r. - 25 kart (1 założona przez szkołę, 24 policja).

Tabela 5. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”

		2016	2017	2018	
Liczba Niebieskich Kart	Ogółem	17	24	25	
Liczba osób wobec których stosowana jest przemoc	Przedział wiekowy	od 18 do 67	od 18 do 67	od 18 do 67	
	Płeć	Kobiety	8	9	12
		Mężczyźni	9	9	13
Liczba osób korzystających z punktu konsultacyjno-informacyjnego	Ogółem	12	21	26	

ROZDZIAŁ II

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej

2.1. Podmioty przewidziane do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Zasoby instytucjonalne:

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wraz z obszarami ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wraz z obszarami ich działania.

Zasoby instytucjonalne	Obszar działania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none">wczesna diagnoza,poradnictwo,promocja i realizacja procedury „Niebieskie Karty”,udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego,wydawanie ulotek edukacyjno-informacyjnych,organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych,udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none">realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
Placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none">wczesna diagnoza,realizacja procedury „Niebieskie Karty”,realizacja projektów profilaktycznych podejmujących

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

	<p>problematykę przemocy,</p> <ul style="list-style-type: none">• udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.
Policja	<ul style="list-style-type: none">• realizacja procedury „Niebieskie Karty”,• podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,• monitorowanie sytuacji rodziny z problemem przemocy.
Służba zdrowia	<ul style="list-style-type: none">• wczesna diagnoza,• przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy,• realizacja procedury „Niebieskie Karty”.
Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze	<ul style="list-style-type: none">• diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,• podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,• inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie,• rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,• inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc,• opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,• monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,• dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

Można wyróżnić również podmioty będące pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak:

- instytucje kultury, sportu i rekreacji,
- instytucje kościelne,
- lokalne organizacje pozarządowe.

Zasoby ludzkie:

Gmina w zakresie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dysponuje osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie, do których należą m.in.:

- terapeuci i instruktorzy terapii uzależnień w PCPR,
- psycholodzy i pedagodzy,
- funkcjonariusze Policji,
- kuratorzy społeczni oraz zawodowi,
- pracownicy socjalni,
- prawnicy,
- lekarze pierwszego kontaktu,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.

2.2. Analiza SWOT

Jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot.

Grupy czynników w metodzie SWOT są definiowane w następujący sposób:

- Mocne strony (wewnętrzne czynniki pozytywne) to przede wszystkim to, co wyróżnia na tle innych. Są to te dziedziny działalności, które tworzą potencjał i pozytywny wizerunek instytucji.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

- Słabe strony (wewnętrzne czynniki negatywne) to te aspekty funkcjonowania, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój instytucji.
- Szanse (zewnętrzne czynniki pozytywne) to wszystkie wydarzenia i procesy w otoczeniu, które tworzą sprzyjające dla instytucji sytuacje. Są to takie kierunki działalności, które mogą przynieść w przyszłości pozytywne, rozwojowe społecznie efekty.
- Zagrożenia (zewnętrzne czynniki negatywne) to zbiór możliwych sytuacji i procesów, które mogą tworzyć niekorzystne dla instytucji warunki rozwoju w jego otoczeniu. Zagrożenia są postrzegane jako bariery, utrudnienia i możliwe niebezpieczeństwa dla zakładanych procesów.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>1. Zasoby - instytucje i specjaliści działający w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie).</p> <p>2. Systematyczne doskonalenie realizacji procedury „Niebieska Karta”.</p> <p>3. Współpraca międzyinstytucjonalna w udzielaniu pomocy osobom/rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie.</p> <p>4. Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny.</p> <p>5. Wnikliwa znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami.</p>	<p>1. Stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie.</p> <p>2. Niski poziom świadomości obywatelskiej w zakresie problemu przemocy w rodzinie oraz problemu przemocy rówieśniczej.</p> <p>3. Zjawisko nierozpoznawalne, „nie nazwane po imieniu” nawet przez same ofiary przemocy, a szczególnie świadków i sprawców.</p> <p>4. Powszechny pogląd o braku konsekwencji ponoszonych przez sprawcę przemocy będący czynnikiem osłabiającym podejmowanie działań przeciwko niemu.</p> <p>5. Nieznajomość instytucji pomocowych.</p> <p>6. Niewystarczająca skuteczność działań prowadzonych w ramach procedury „Niebieska Karta”.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>1. Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy</p>	<p>1. Negatywne wzorce zachowań społecznych.</p>

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

<p>niesienia pomocy rodzinom zagrożonych przemocą.</p> <p>2. Polityka państwa związana ze zwiększaniem środków finansowych na przeciwdziałanie przemocy (realizacja Krajowego Programu Przemocy w Rodzinie).</p> <p>3. Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dot. problemu przemocy w rodzinie adresowane do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem ofiar i świadków przemocy.</p> <p>4. Możliwości pozyskiwania środków finansowych z nowych źródeł finansowania.</p> <p>5. Szkolenia podnoszące umiejętności zawodowe osób zajmujących się problematyką przemocy (szkolenia dla różnych grup zawodowych).</p>	<p>2. Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach.</p> <p>3. Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, niechęć do współpracy.</p> <p>4. Niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc osobom krzywdzonym.</p> <p>5. Brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy.</p> <p>6. Problemy mieszkaniowe uniemożliwiające skuteczne odizolowanie agresora.</p>
---	--

ROZDZIAŁ III

3.1. Cel główny Programu

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zwiększenie skuteczności działań interdyscyplinarnych i systemowych poprzez działania prewencyjne, profilaktyczne, edukacyjne i wspierające w Gminie Siennica.

Cel główny realizowany będzie w obszarach:

- **Profilaktyki uniwersalnej**- adresowanej do wszystkich mieszkańców Gminy Siennica (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemu przemocy.
- **Profilaktyki selektywnej**- adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia zachowań przemocowych.
- **Profilaktyki wskazującej**- adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z doświadczaniem lub stosowaniem przemocy.
- **Terapii**- obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z doświadczaniem/stosowaniem przemocy.

Cel 1. Podniesienie świadomości społecznej w zakresie problematyki przemocy w rodzinie.

OPIS CELU	Edukacja różnych grup społecznych mająca na celu wzrost świadomości w zakresie problematyki przemocy w rodzinie.
ZADANIA	1. Stworzenie bazy danych: osób, miejsc oraz instytucji udzielających pomocy oraz przekazanie zebranych informacji społeczności lokalnej. 2. Udział w kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz organizacja lokalnych akcji, szkoleń i kampanii edukacyjnych. 3. Edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, plakaty, pogadanki, informacje w mediach lokalnych, organizacjach kościelnych i in.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

	<p>4. Edukacja w zakresie skutecznych sposobów rozwiązywania konfliktów.</p> <p>5. Realizacja programów profilaktyczno - edukacyjnych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych.</p> <p>6. Realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych.</p> <p>7. Ewaluacja realizowanych programów profilaktycznych - analiza efektów prowadzonych działań.</p> <p>8. Budowanie relacji zaufania między nauczycielami i uczniami poprzez realizowanie programów i projektów wychowawczo-integracyjnych.</p>
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, GOPS, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia
WSKAŹNIKI	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba informatorów, ulotek, pogadanek, spotkań profilaktycznych, informacji w mediach. • Liczba podmiotów prowadzących programy profilaktyczne i edukacyjne. • Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych. • Liczba uczestników zrealizowanych programów.

Cel 2. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy.

OPIS CELU	Zapewnienie należytej opieki rodzinom, w których występuje przemoc.
ZADANIA	<p>1. Wypracowanie jednolitej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej wobec osoby doznającej przemocy w rodzinie.</p> <p>2. Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia oraz ośrodka interwencji kryzysowej.</p>

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

	<p>3. Zapewnienie pomocy finansowej, rzeczowej, usługowej oraz innej umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie osób i rodzin.</p> <p>4. Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia.</p> <p>5. Zapewnienie dostępu do bezpłatnego badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy wobec najbliższych w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie.</p> <p>6. Ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego - przesłuchiwanie dzieci w tzw. „Niebieskich Pokojach” .</p> <p>7. Realizacja lokalnej procedury zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom zgodnie z art. 12a Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie.</p> <p>8. Popularyzacja działalności już istniejących grup pomocowych, terapeutycznych dla osób dorosłych, dzieci i młodzieży doświadczających przemocy w rodzinie, ukazanie skuteczności działania tych grup.</p> <p>9. Stworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie mieszkań socjalnych z zasobów gminy.</p> <p>10. Wypracowanie skutecznych procedur umożliwiających mediacje rodzinne, zwiększenie ich dostępności.</p> <p>11. Upowszechnianie metod pracy socjalnej głównie poprzez empowerment - podejście skoncentrowane na upodmiotowieniu klienta w pracy socjalnej, w wyniku czego odzyskuje on poczucie wpływu na własne życie oraz umożliwia podjęcie działań na rzecz poprawy własnej sytuacji.</p>
--	--

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025**

	12. Udostępnienie mieszkańcom informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, GOPS, Sąd, Prokuratura, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
WSKAŹNIKI	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba udzielonych porad. • Liczba osób objętych poradnictwem. • Liczba osób objętych terapią indywidualną i grupową. • Liczba utworzonych grup wsparcia/liczba osób w nich uczestniczących. • Liczba rodzin skierowanych na mediacje. • Liczba mieszkań socjalnych przyznanych z zasobów gminy. • Liczba rodzin doświadczających przemocy w rodzinie objętych pracą socjalną. • Liczba rozpowszechnionych informatorów.

Cel 3. Podniesienie kompetencji instytucji i służb zajmujących się problematyką przemocy.

OPIS CELU	Podnoszenie i doskonalenie umiejętności przedstawicieli służb, instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
ZADANIA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzenie szkoleń, seminarium, konferencji dla profesjonalistów zajmujących się działaniami profilaktycznymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 2. Gromadzenie danych na temat działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 3. Wdrażanie skutecznych metod wsparcia dla pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i osobami stosującymi przemoc. 4. Ułatwienie procedur związanych z wymianą informacji

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025**

	<p>pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p>5. Organizowanie wizyt studyjnych, superwizji.</p>
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	<p>Urząd Gminy, Policja, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, Sąd, Prokuratura, placówki terapii uzależnień.</p>
WSKAŹNIKI	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba szkoleń, konferencji, seminariów, wizyt studyjnych. • Liczba osób uczestnicząca w szkoleniach, konferencjach, seminariach. • Liczba superwizji, grup wsparcia. • Liczba osób uczestnicząca w superwizji, grupach wsparcia.

Cel 4. Poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy wśród dzieci i młodzieży

OPIS CELU	Budowanie właściwych postaw oraz poszerzanie wiedzy dzieci i młodzieży względem problemu przemocy.
ZADANIA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacja uczniów na temat typów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy w rodzinie i w szkole. 2. Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją własną oraz rówieśników. 3. Poradnictwo indywidualne i grupowe w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem. 4. Promowanie pozytywnych postaw wzmacniających rolę rodziny poprzez działania edukacyjne. 5. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla rodziców mających trudności z wychowaniem dzieci. 6. Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego (działalność świetlic, klubów itp.). 7. Zorganizowanie szkoleń dla kadry pedagogicznej dotyczących zachowań agresywnych wśród uczniów oraz

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025**

	przemocy w rodzinie.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Gminy, jednostki samorządu gminnego, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia.
WSKAŹNIKI	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba warsztatów, prelekcji, spotkań. • Liczba działań edukacyjnych. • Liczba rodziców korzystających z poradnictwa i terapii. • Liczba świetlic środowiskowych, klubów. • Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w ofercie zagospodarowania czasu wolnego. • Liczba szkoleń dla kadry pedagogicznej.

Cel 5. Zintensyfikowanie działań prowadzonych przez zespół interdyscyplinarny oraz grupy robocze realizujące procedurę „Niebieskie Karty”.

OPIS CELU	Rozwijanie i doskonalenie interdyscyplinarnej formuły pracy.
ZADANIA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy poprzez współpracę różnych instytucji i osób - pedagogów, pracowników socjalnych, policji, sędziów, kuratorów, pracowników ochrony zdrowia i asystenta rodziny. 2. Utworzenie grup tematycznych powołanych do konkretnych działań spośród członków Zespołu Interdyscyplinarnego. 3. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez zbieranie danych dotyczących rozmiarów problemu przemocy w rodzinie. 4. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”, zgodnie z obowiązującym trybem i sposobem powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowymi warunkami jego funkcjonowania. 5. Monitorowanie procedury „Niebieskie Karty” oraz sytuacji rodzin po zakończeniu procedury „Niebieskie

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

	Karty”.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Gminy, jednostki samorządu gminnego, GKRPA, Policja, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny
WSKAŹNIKI	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba utworzonych grup tematycznych. • Liczba odbytych spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. • Liczba odbytych spotkań grup roboczych. • Liczba założonych i zakończonych Niebieskich Kart. • Liczba rodzin objętych monitoringiem.

Cel 6. Poprawa jakości działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc

OPIS CELU	Zwiększanie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc.
ZADANIA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odseparowanie osób stosujących przemoc w rodzinie od osób doznających przemocy poprzez zapewnienie im miejsca schronienia. 2. Rozpowszechnienie informacji na temat programów korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie oraz podmiotów które je realizują. 3. Motywowanie do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych osób stosujących przemoc w rodzinie. 4. Kierowanie na terapie odwykowe do placówek leczenia odwykowego i GKRPA. 5. Prowadzenie terapii mającej na celu powstrzymanie zachowań agresywnych.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Gminy, jednostki samorządu gminnego, GKRPA, Policja, Sąd i Prokuratura, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny .
WSKAŹNIKI	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba interwencji w rodzinie z powodu przemocy w rodzinie. • Liczba osób stosujących przemoc zgłoszonych do

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

	<p>GKRPA.</p> <ul style="list-style-type: none">• Liczba wniosków skierowanych do Sądu i Prokuratury.• Liczba postępowań sądowych zakończonych wyrokiem z art. 207 kk.• Liczba osób, które podjęły udział w programie korekcyjno-edukacyjnym.
--	---

3.2. Adresaci Programu

Program skierowany jest do:

- Mieszkańców Gminy Siennica, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie.
- Osób, które dotknięte zostały przemocą w rodzinie.
- Osób, które stosują przemoc w rodzinie.
- Świadków przemocy w rodzinie.
- Osób zawodowo zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

3.3. Realizatorzy Programu

- Urząd Gminy.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siennicy.
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Placówki Ochrony Zdrowia.
- Organizacje Pozarządowe.
- Placówki oświatowe.
- Gminna Biblioteka Publiczna.
- Powiatowy Urząd Pracy w Mińsku Mazowieckim.
- Kościoły i związki wyznaniowe.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
- Sąd Rejonowy.

3.4. Przewidywane efekty realizacji Programu

- Podniesienie świadomości mieszkańców w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

- Podniesienie kwalifikacji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą.
- Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
- Budowa spójnego systemu działań w zakresie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą przez instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3.5. Finansowanie Programu

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020 - 2025 finansowane będą z budżetu Gminy Siennica oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

3.6. Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Monitoring i kontrola efektywności prowadzone będą poprzez:

1. Prowadzenie działań zmierzających do pełnego rozpoznawania potrzeb środowisk, w których występuje zjawisko przemocy, w celu określenia priorytetów działania.
2. Prowadzenie monitoringu dostępności, skuteczności, jakości i efektywności różnych kategorii działań.
3. Monitorowanie potrzeb i skuteczności działań profilaktycznych i terapeutycznych wśród dzieci i młodzieży oraz szkolnych programów profilaktycznych, pozyskiwanie danych od kluczowych realizatorów na wewnętrznych formularzach sprawozdawczych zgodnie z przyjętym harmonogramem raportowania (nie rzadziej niż raz w roku). Dane zebrane w trakcie procesu monitorowania będą analizowane i wykorzystywane do przygotowywania raportów wewnętrznych zarówno na potrzeby samych realizatorów, w celu redystrybucji informacji, jak i w celu opracowania oraz prezentacji wymaganych okresowych i rocznych sprawozdań dla wewnętrznych i zewnętrznych podmiotów.

Ewaluacja wewnętrzna obejmuje analizę danych, poziom realizacji wskaźników, jak i wyników badań socjologicznych oraz kontynuację rozpoczętego w latach poprzednich procesu opracowywania narzędzi służących do badania efektywności działań w poszczególnych obszarach problemowych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy Rodzinie na lata 2020-2025

Źródło danych:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, (t.j. Dz.U. 2015r., poz. 1390 z późn. zm.)
- Główny Urząd Statystyczny
- Narodowy Spis Powszechny
- Diagnoza Problemów Społecznych na terenie Gminy Siennica
- Ocena zasobów pomocy społecznej

Spis tabel i wykresów

Tabele

Tabela 1. Jakiego rodzaju przemocy pan/i doznała?.....	14
Tabela 2. Kto stosował wobec pana/i przemoc?	14
Tabela 3. Jakiego rodzaju zastosował pan/i przemoc?.....	15
Tabela 4. W stosunku do kogo pan/i zastosował/a zachowanie przemocowe?.....	15
Tabela 5. Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	17
Tabela 6. Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wraz z obszarami ich działania.....	18

Wykresy

Wykres 1. Czy zna pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?	13
Wykres 2. Czy zdarzyło się panu/i doświadczyć przemocy?.....	13
Wykres 3. Czy kiedykolwiek doszło do sytuacji gdzie zastosował/a pan/i zachowania przemocowe wobec drugiej osoby?	14
Wykres 4. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie.....	15
Wykres 5. Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego.....	16
Wykres 6. Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego	16
Wykres 7. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	17

**OFICYNA
PROFILAKTYCZNA**

tel. 12 395 06 65

tel. kom. 575 898 939

e-mail: biuro@oficyna-profilaktyczna.pl

